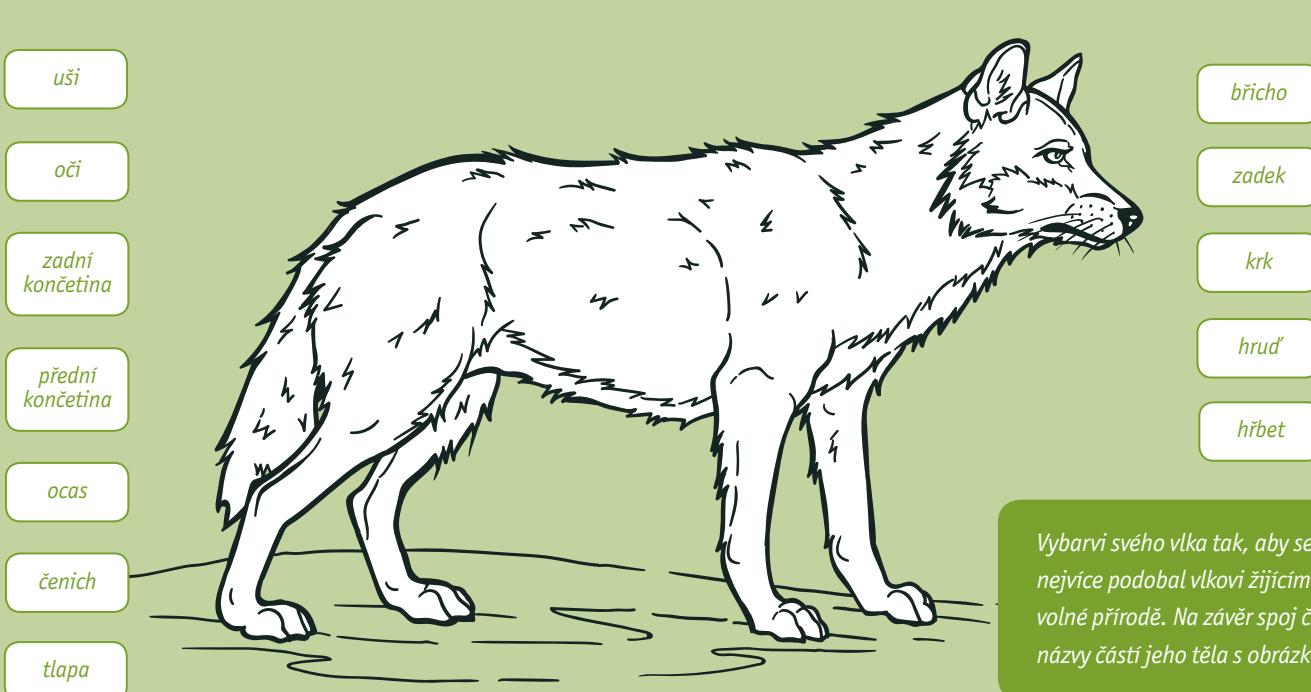

Pracovní list Ze života vlků

A Dovolte, abych se představil. Mé jméno je vlk obecný

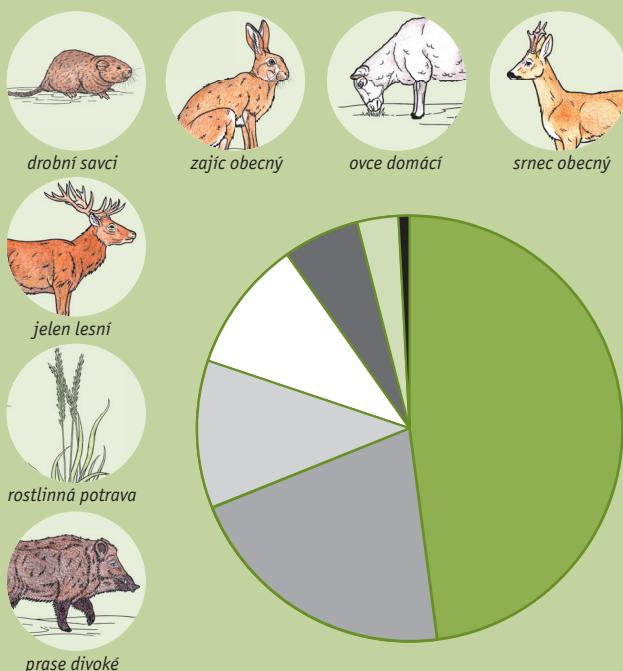
Vlk obecný je největší šelma Českého Švýcarska, která se k nám od jejího vyhubení vrátila po více než sto letech v létě roku 2017. Od té doby máme již mnoho ověřených pozorování, včetně fotografií z fotopasti. Vypadá to, že se u nás vlkovi líbí a že se do národního parku tato krásná a tajemná šelma vrátila již natrvalo.

B Co si dám dnes k obědu

O složení vlčí potravy u nás máme velmi dobré údaje. Zjištujeme je z nalezeného trusu, který je analyzován a my tak víme, jakou potravu vlk loví nejčastěji a kterou jen občas a spíše náhodou. Před sebou vidíš barevný koláč, který je rozdělen na několik částí. Velikost jednotlivých kousků koláče představuje, jak velký význam má daná potrava pro naše vlky.

Spoj čarou obrázek potravy s částí koláče podle toho, jak často loví vlk danou potravu. Velká část koláče znamená, že vlk tuto potravu loví často, malý dílek značí, že k této potravě se vlk dostane jen zřídka.

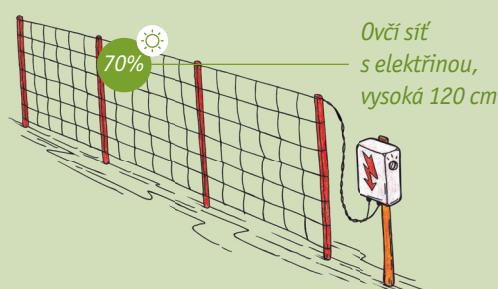
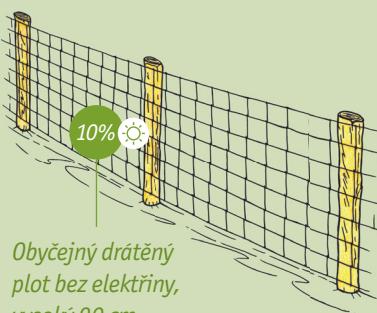

C Ovečky, ovečky, vlci k vám jdou!

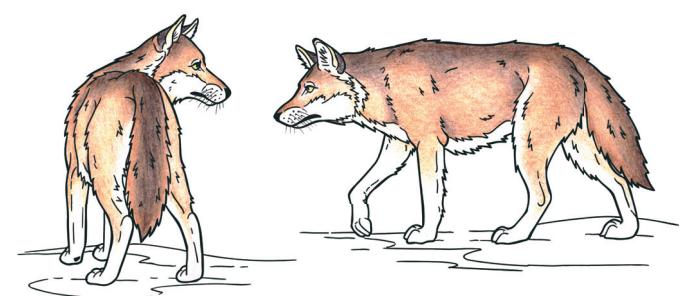
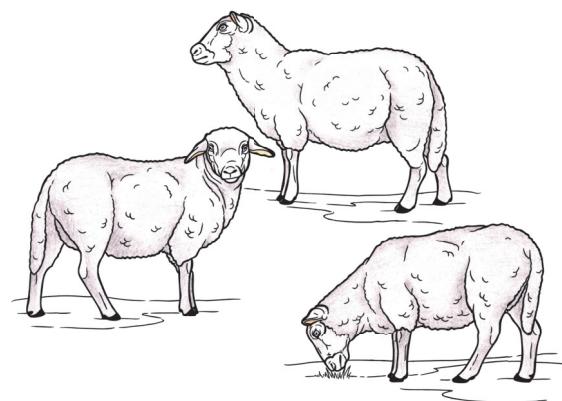
Vlk je velmi chytré zvíře, které se snaží sehnat potravu pro sebe i pro svá vlčata co nejjednodušším způsobem. Je to podobné jako u člověka, tedy u tebe. Půjdeš nakoupit do krámku, který máš hned za rohem, cesta k němu je rychlá a milá prodavačka se na tebe vždy usměje - nebo si vybereš krámek ve vedlejším městě, do kterého bys musel jet autobusem či na kole asi pět kilometrů do kopce a u vchodu stojí vždy nerudný hlídáč, který si tě velmi podezívavě prohlíží? Asi zvolíš první variantu, vid? Stejně tak to vidí i vlk. Proč by se honil celou noc za srncem, když může vlézt do nikým nehlídané ohrady s ovciemi a pář si jich ulovit a sežrat?

Chceme-li být hrdí na to, že se v naší krajině opět pohybuje vlk, musíme se s ním naučit žít. Stejně tak ale musí vlk respektovat za svého souseda nás a my jej musíme naučit, že ovečky se nežerou. Musíme vlkovi ukázat, že pro něj bude snadnější ulovit si srnce či jelena než překonávat všechna opatření, kterými naše stáda chráníme.

Ochráň své stádo oveček před případným útokem vlka pomocí prostředků a opatření, které si mohou chovatelé pořídit. Ochrana, kterou sis vybral, zakresli na svou pastvinu k ovečkám. Každé opatření má u sebe údaj o účinnosti uvedenou v procentech (%) a pikrogram slunce a měsíce představující denní a noční ochranu. Dokážeš ochránit své stádo na 100% ve dne i v noci?

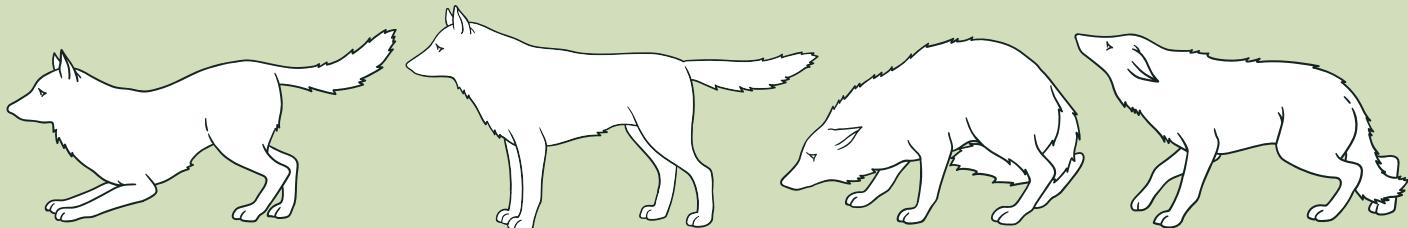
Ochraň své stádo

D Jak si vlci povídají

Vrčení, vytí, kňučení nebo například tzv. varovné zaštěknutí patří mezi základní hlasové projevy vlků, které používají ke komunikaci uvnitř smečky. Věděli jste ale také, že neméně důležitou roli v komunikaci mají také různé způsoby držení těla? Dokážete odhadnout, jakým postojem dává vlk najevo svou nadřazenost, podřízenost, strach či zaujetí nějakou zajímavou věcí v okolí?

Podivej se pečlivě na různé postoje vlka a přiřaď k nim čarou správné významy uvedené v rámečcích.

E Odlévání stop

Otisky tlapek, kopýtek, ale i pařátků ptáků vhodné k odlévání sádrou nalezneme nejlépe ve ztuhlém blátě či v písku. Odlévání do sněhu je také možné, ale trvá to díky chladu velmi dlouho. Zásadním úkolem je nejdříve nalézt pěkný otisk vhodný k odlévání. Někdy je lepší prohlédnout si více stop a z nich si pak vybrat tu nejhezčí, nejméně poškozenou. Vybranou stopu nejprve očistit (obr. 1) od klastíků, větvíček a dalších drobností, které do otisku napadaly. Kolem stopy pak vytvoř ohrádku z pruhu čtvrtky (obr. 2) o výšce alespoň 3 cm a spoj ji kancelářskou sponkou. Celou stopu a plochu uvnitř ohrádky posyp slaboučkou vrstvou sádry (obr. 3), aby se ti odlitek lépe odlepil od hlíny. Do misky nasyp sádr a za stálého míchání do ní přidávej vodu (obr. 4), dokud nevznikne kašovitá hmota, kterou budeš moci nalít do připravené ohrádky (obr. 5). Nyní máš minimálně 15 minut volno. Můžeš ho využít k úklidu pomůcek pro odlévání stop, ke sváčině nebo si do svého bloku zaznamenat další podrobnosti ke stopě (kde se nachází, jak je dlouhá, jak široká, jaká je vzdálenost mezi stopami, komu stopa patří, jaký je datum a další podrobnosti, které tě napadnou).

Po ztvrdnutí sádry můžeš odstranit papírovou ohrádku a otisk opatrně vyloupnout z hlíny. Otisk na závěr ještě očisti od největších nečistot (obr. 6).

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko. Vychází v rámci projektu „Environmentální publikace se zaměřením na dětské návštěvníky Českého Švýcarska“ podpořeného Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz.
Pracovní list neprošel jazykovou korekturou. Objevíte-li chybu, ozvěte se nám a my ji opravíme při příštém vydání pracovního listu. Děkujeme.

Námět a text: Jarmila a Jakub Judovi. Ilustrace: Petr Nesvadba a Jan Šmucar. Grafické zpracování: TR-Design. Web: evo.npcs.cz

NÁRODNÍ PARK
ČESKÉ ŠVÝCARSKO
CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST
LABSKÉ PÍSKOVCE

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí